

opmærksom paa, at det udtryffeligt er udtalt i Motiverne, at Ministeren allerede nu har denne Ret efter den bestaaende Lovgivning, og forsaavidt er Lovforslaget altsaa heller ikke nødvendigt. En Ulempe have vi ganske vist af disse Udlændinge, og det er den, at de, naar de have været her i 5 Aar paa et Sted, ere forsørgelsesberettigede her i Landet. Dette er en Urimelighed og en Ulempe, der undertiden kan være ikke saa ganske ringe, men en Ophævelse af denne urimelige Forskrift findes jo i Fattigloven, der rigtignok nu desværre for 3die Gang er strandet (Stemmer: Er den strandet?) — jeg frugter ialtsald for, at den er strandet paa Understøttelseskasserne — men som dog engang maa komme ud. Gav man en Forskrift i en særlig Lov om, at Udlændinge i Fremtiden ikke skulde kunne erhverve Forsørgelsesret, før de havde faaet Indfødsret, vilde jeg sige, at en saadan Lov vist var mere nyttig end hele dette store Lovforslag. Med disse Indskrænkninger vil jeg altsaa sige, at det iøvrigt ikke er til nogen synderlig Ulempe for os, at Udlændinge komme herind, men at det snarere er til stor Nytte for os; thi vi mangle Arbeidskraft. Vi vilde vist ikke have faaet vore store Jernbaneforetagender, Inddæmninger og andre større offentlige Foretagender udførte, hvis der ikke var kommet saa mange tydske og svenske Arbeidere herind, og man vilde ikke paa de store Gaarde have faaet Jorden rigtig dreven uden disse Folk, ja man vilde maasse ikke engang paa disse Gaarde have faaet Kjøerne malte, hvis ikke de svenske Piger vare komne herind. Det er altsaa til Nytte, at disse Udlændinge komme herind, naar man blot er istand til at fende dem ud igjen, men det er dette Sidste, der mangler. Man vil nu maasse sige, at det slet ikke er Lovens Mening, at det er en Ulempe for Landet, at der kommer fremmede Arbeidere herind; men at der skal være en vis Orden i Alt, og at man derfor indfører Systemet med Opholdsbøger. Jeg sætter megen Pris paa Orden; det er en god Ting, men der er Noget, som hedder Omsvøb, og det kan Orden let blive til i saadanne Forhold. Jeg skal tage et Exempel. En svensk Pige er som saa mange Andre kommen hertil med Præstebrev, og efter at have faaet fast Tjeneste, har hun faaet Skudsmaalsbog, idet hun agter at blive her og tjene. Politimesteren faar nu fat paa hende, faar hende op paa Politikammeret og siger hende, at hun skal have Opholdsbog. Godt, hun faar da Opholdsbogen. Man skulde nu tro, det var noget Nyt; men nei, der staar udtryffeligt i Loven, at saalænge Bedkommende har fast Tjeneste som Lyende, eller kun forlader en saadan Tjeneste for strax at tiltræde en anden, „tjener Opholdsbogen som Skudsmaalsbog, og blive da de for Lyendeforholdet gjældende Bestemmelser at iagttage“. Nu spørger jeg: hvad Nytte er det til, at man har havt al den Besvær med at kalde hende op paa Politikammeret og give hende Opholdsbog,

naar denne nye Bog kun skal være en Studsmaalsbog? Vil dette ikke kunne forvirre Folk, og kan man ikke kalde det for Omsvøb? Jeg har lidt Betænkelighed i saa Henseende; men jeg erkjender, at den høitagtede Justitsminister har mere Overblik over disse Forhold end jeg, og dersom han sætter Pris paa Lovforslaget, som jeg selvfølgelig maa antage, kan det ikke falde mig ind at ville modsætte mig Sagen. Jeg vil kun udtale, at jeg ikke kan slutte mig til dette Lovforslag eller støtte det saaledes, som jeg ellers har været istand til at støtte den hele Række af justitsministerielle Lovforslag i de senere Aar, idet det forekommer mig at være noget tvivlsomt, om denne Lov kan gjøre Nytte.

Justitsministeren (Klein): Det er mig særdeles kjært at kunne begynde mine Bemærkninger idag med en varm Paaskjænnelse af den Hurtighed, hvormed det ærede Udvalg har behandlet denne Sag, og den velvillige Maade, hvorpaa det i det Hele taget har stillet sig overfor Lovforslaget. Udvalgets Bestræbelser for at lette Sagen paa dens videre Vandring ere jo umiskjendelige, og de Forslag, der ere fremkomne fra Udvalgets Side, gaa jo i de fleste Tilfælde ud paa at føre Lovforslaget tilbage til Overensstemmelse med det oprindelige Lovforslag, saa at Justitsministeren forsaavidt saameget mindre kan udtale sig imod Udvalgets Indstillinger. Der er paa Listen over Endringsforslagene fra Udvalgets Side nogle, som jeg ligesom maa anse for at være Forbedringer; dette gjælder navnlig Endringsforslagene under Nr. 2 til § 5 og under Nr. 4 til § 8. Hvad Endringsforslagene under Nr. 1 og 3 angaar, da vedrøre de et Punkt, som jeg i og for sig ikke kan lægge nogen stor Vægt paa. Ligesom jeg i Landstinget udtalte, at det forekom mig, at den Endring, som der blev foreslaet, nemlig at forandre Ordet „kan“ til „skal“ med Tilspøelse af nogle nærmere Undtagelser, praktisk betraget ikke havde Stort at betyde, idet det, hvad enten man sagde, at Politimesteren „kunde“ eller at han „skulde“, med Tilspøelse af visse Tilfælde, i hvilke han dog ikke skulde, omtrent førte til det samme Resultat, nemlig at man overlod til Politimesteren at handle efter Konduite i det enkelte Tilfælde. — Ligesom jeg udtalte mig i den Retning i Landsstinget og altsaa mente, at der ikke var tilstrækkelig Grund for Landstinget til i disse Punkter at gjøre en Forandring i Lovforslaget, saaledes skal jeg, efter at Landstinget ikke bestomindre har foretaget den omhandlede Forandring, nu tillade mig at udtale for det ærede Folkething, at jeg i og for sig heller ikke vil anse det for nødvendigt paa disse Punkter at føre Lovforslaget tilbage til dets oprindelige Indhold. Jeg skal derfor henstille til det ærede Thing og til det ærede Udvalg, som i det Hele taget har stillet sig saa velvillig til Sagen, om der er tilstrækkelig Opfordring til